

Neven – ukrasna biljka sa lekovitom primenom

Milena Nikolić^{1*}, Dragana Marković Nikolić¹, Aleksandar Zdravković¹, Aleksandra Pavlović²

1 - Akademija strukovnih studija Južna Srbija, Departman za tehnologiju i umetnost, Vilema Pušmana 17, 16000 Leskovac, Srbija

2 - Univerzitet u Nišu, Prirodno-matematički fakultet, Departman za hemiju, Višegradska 33, 18000 Niš, Srbija

Sažetak

Neven (lat. *Calendula Officinalis* L.) je ukrasna i lekovita biljka koja se vekovima koristi u narodnoj medicini. Neven sadrži veliki broj sekundarnih metabolita koji ispoljavaju blagotvorno dejstvo na ljudsko zdravlje i olakšavaju tegobe kod čireva i rana na koži. Etarsko ulje ove biljke je bogato monoterpenima i seskviterpenima, a sadrži i komponente kao što su geraniol, limonen, tujen i pinen, čineći ga dragocenom sirovinom u kozmetičkoj i parfemskoj industriji. Etanolni ekstrakti nevena sadrže flavonoide, koji su veoma efikasni antioksidanti. Cvetovi nevena su bogati biljnim pigmentima - karotenoidima, što čini njihove ekstrakte prirodnim bojama u prehrambenoj industriji. Najnovija naučna istraživanja ističu potencijalnu primenu nevena u stomatologiji i medicini zbog protivupalnog, anti-kancerogenog, antibakterijskog i antimikotičnog dejstva.

Ključne reči: *Calendula officinalis*, etarsko ulje, terpeni, karotenoidi, citotoksičnost